

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TẠ MINH CHIẾN

**NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH
CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TẠ MINH CHIẾN

**NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH
CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ**

CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS CHU ĐỨC DŨNG

THÁI NGUYÊN, NĂM 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của tác giả. Các số liệu và kết quả đưa ra trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa từng được công bố tại bất kỳ công trình nghiên cứu nào. Các số liệu và thông tin trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đều được ghi rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Tạ Minh Chiến

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu lý luận và tích lũy kinh nghiệm thực tế của tác giả. Những kiến thức quý báu mà các thầy cô giáo đã truyền đạt trong quá trình học tập đã làm sáng tỏ ý tưởng, tư duy của tác giả trong suốt thời gian hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm Phòng quản lý Đào tạo sau đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn và kính trọng sâu sắc đến PGS.TS Chu Đức Dũng, Người thầy đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Ban Lãnh đạo và các đồng nghiệp Chi Cục Thống kê, phòng TC-KH, phòng kinh tế và văn phòng HĐND- UBND Thành phố Việt Trì đã cung cấp cho tôi rất nhiều những tài liệu, thông tin cần thiết, chính xác, khách quan để tôi có thể hoàn thiện luận văn của mình hoàn chỉnh nhất.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn đến những người thân trong gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ và cung cấp cho tôi những kinh nghiệm quý báu để tôi có thể hoàn thành luận văn trong thời gian quy định.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2012

Tác giả luận văn

Tạ Minh Chiến

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt.....	vi
Danh mục bảng biểu.....	vii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA.....	4
1.1. Doanh nghiệp nhỏ và vừa và tính tất yếu nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	4
1.1.1. Một số vấn đề về DNNVV.....	4
1.1.2 Tính tất yếu phải nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV	7
1.1.3. Những ưu điểm, hạn chế và các nhân tố ảnh hưởng tới DNNVV ...	14
1.2. Nội dung của tiến trình nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV và các nhân tố vĩ mô ảnh hưởng đến tiến trình đó	17
1.2.1. Nội dung của tiến trình năng lực cạnh tranh của DNNVV	17
1.2.2 Các yếu tố ảnh hưởng đến nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV ...	19
1.3. Kinh nghiệm về nâng cao năng lực cạnh tranh DNNVV của thành phố Hà Nội và tỉnh Vĩnh Phúc	27
1.3.1. Kinh nghiệm của thành phố Hà Nội.....	27
1.3.2. Kinh nghiệm của tỉnh Vĩnh Phúc	33
1.3.3. Kinh nghiệm phát triển DNNVV ở một số nước.	34
1.3.4. Một số bài học rút ra về nâng cao năng lực cạnh tranh cho các DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	35
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	38

2.2. Phương pháp nghiên cứu	38
2.2.1. Phương pháp duy vật biện chứng lịch sử	38
2.2.2. Phương pháp thống kê, tổng hợp, phân tích, đánh giá.....	38
2.2.3. Phương pháp khảo sát thực tế một số doanh nghiệp.....	39
2.2.4. Sử dụng dữ liệu và phương pháp thu thập dữ liệu	40
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	40
Chương 3. THỰC TRẠNG NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA DOANH	
NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ.....	46
3.1. Quá trình hình thành và phát triển của DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ...46	
3.1.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội tỉnh Phú Thọ có ảnh hưởng đến phát triển DNNVV	46
3.1.2. Quá trình hình thành và phát triển của DNNVV trên địa bàn Phú Thọ..52	
3.2. Hiện trạng năng lực cạnh tranh của DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ.....57	
3.2.1. Về chiến lược, quy hoạch và kế hoạch phát triển của DNNVV	57
3.2.2. Về áp dụng khoa học công nghệ mới đối với DNNVV	58
3.2.3. Về chất lượng nguồn nhân lực và tổ chức sản xuất kinh doanh trong DNNVV	59
3.2.4. Về thị trường của DNNVV	61
3.2.5. Về liên kết giữa các DN, đa dạng hóa sở hữu trong DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ.	63
3.3. Những nhận xét rút ra khi nghiên cứu thực trạng năng lực cạnh tranh của DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	65
3.3.1. Những thành tựu.....	65
3.3.2. Những hạn chế và nguyên nhân	66
Chương 4. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ	69
4.1. Những căn cứ đề xuất phương hướng và giải pháp nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	69

4.1.1. Bối cảnh trong nước và quốc tế	69
4.1.2. Mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Phú Thọ	73
4.1.3 Quan điểm, phương hướng nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	76
4.2. Giải pháp nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	79
4.2.1. Nhóm giải pháp liên quan tới doanh nghiệp và hiệp hội doanh nghiệp...	79
4.2.2. Nhóm giải pháp liên quan đến tỉnh Phú Thọ	81
4.2.3 Nhóm giải pháp liên quan tới Nhà nước	85
4.3. Kiến nghị đề xuất các giải pháp thực hiện “Nâng cao năng lực cạnh tranh của các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Phú Thọ đến năm 2020”	90
KẾT LUẬN	99
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	101

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DNNVV	: Doanh nghiệp nhỏ và vừa
DN	: Doanh nghiệp
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
NQD	: Ngoài quốc doanh
XNK	: Xuất nhập khẩu
UBND	: Ủy ban nhân dân
CCN	: Cụm công nghiệp
KCN	: Khu công nghiệp
TTCN	: Trung tâm công nghiệp
KTXH	: Kinh tế xã hội
TW	: Trung ương
NV	: Nguồn vốn
VSCH	: Vốn chủ sở hữu
TV	: Tổng vốn
LN	: Lợi nhuận
LNST	: Lợi nhuận sau thuế
DT	: Doanh thu
CP	: Chi phí
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
DNNN	: Doanh nghiệp nhà nước
CTCP	: Công ty Cổ phần
CTTN	: Công ty tư nhân
KH&CN	: Khoa học và công nghệ
CNH	: Công nghiệp hóa
HDH	: Hiện đại hóa

DANH MỤC BẢNG BIỂU

	<i>Trang</i>
Bảng 3.1 Số lượng và quy mô DNNVV Phú Thọ.....	53
Bảng 3.2 Một số chỉ tiêu kết quả kinh doanh của DNNVV Phú Thọ.....	56

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong nền kinh tế quốc dân, Doanh nghiệp nhỏ và vừa có vai trò hết sức quan trọng và ngày càng thu hút sự quan tâm của xã hội. Các DNNVV - đầu mối quan trọng của các kênh tiêu dùng và đầu tư - là nơi tạo ra nhiều công ăn việc làm, góp phần giải quyết tốt nhiều vấn đề kinh tế xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, sự phát triển của khu vực này vẫn chưa tương xứng với khả năng hiện có, mặc dù đã đạt nhiều kết quả đáng khích lệ. Đứng trước thời cơ và thách thức mới, các DNNVV cần nâng cao khả năng cạnh tranh trên thị trường nội địa và thị trường quốc tế, cần có chiến lược để tự khẳng định vị thế của chính mình.

Năng lực cạnh tranh của DN đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển của DNNVV trên thương trường. Việc nghiên cứu nâng cao năng lực cạnh tranh của các DNNVV cho chúng ta biết được những tiềm năng, thế mạnh chủ quan, cũng như những tiền đề, thuận lợi để biến những tiềm năng thành hiện thực, giúp DNNVV xác định đúng vị trí, chức năng, vai trò, nhiệm vụ của mình trong giai đoạn hiện nay.

Nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV vừa mang tính lý luận, vừa đáp ứng yêu cầu thực tiễn đang đặt ra trong quá trình phát triển kinh tế xã hội và hội nhập kinh tế quốc tế ở nước ta nói chung và ở tỉnh Phú Thọ nói riêng.

Phú Thọ là một tỉnh nằm ở phía Bắc nước ta, với những đặc trưng về kinh tế, địa lý, văn hóa vùng miền và hơn hết là mảnh đất có mối liên hệ khá mật thiết đối với tôi. Xuất phát từ những kiến thức lý luận có được cũng như thực tế, tôi mong muốn có thể góp phần nhỏ nào đó vào quá trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Với cách đặt vấn đề như trên, tác giả lựa chọn đề tài "***Nâng cao năng lực cạnh tranh của Doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Phú Thọ***" làm đề tài luận văn thạc sĩ kinh tế của mình.